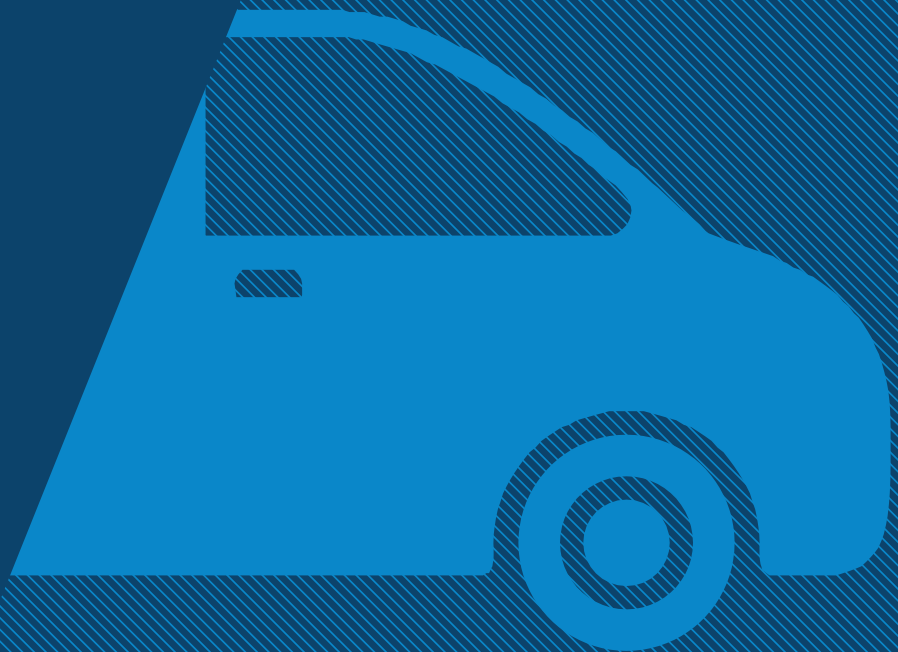

Færdselsstyrelsen

REDEGØRELSE

Varebilsordningen 2022

Indholdsfortegnelse

Redegørelse for varebilsordningen 2022	1
1. Indledning	1
2. Seneste varebilsredegørelse	1
3. Administration af den danske varebilsordning	2
3.1. <i>Nye regler for nationale varebiler fra den 21. februar 2022</i>	2
3.2. <i>Lovændring om vægtgrænsen vedtaget i 2022</i>	2
4. Ansøgning om varebilstilladelse	3
5. Tilsyn og kontrol	5
6. Evaluering af den nationale varebilsordning	6
6.1. <i>Rigspolitiets håndhævelse af reglerne på varebilsområdet</i>	6
6.2. <i>Skatteministeriets bemærkninger</i>	9
6.3. <i>Færdselsstyrelsens evaluering af de nugældende regler for varebilsordningen</i>	10
9. Overvejelser om sammenlægning af varebilsordningerne	11
10. Opsummering på varebilsredegørelsen	11

Færdselsstyrelsen
Sorsigvej 35
6760 Ribe

Telefon: 7221 8899
E-mail: info@fstyr.dk
Web: www.fstyr.dk

28-06-2023

Redegørelse for varebilsordningen 2022

1. Indledning

Færdselsstyrelsen har i overensstemmelse med godskørselslovens¹ § 2, stk. 4, jf. § 1, stk. 2, udarbejdet den årlige redegørelse om varebilsordningen for ansøgningsåret 2022 til Folketinget.

Redegørelsen omhandler udviklingen på området siden seneste redegørelse, herunder udviklingen i myndighedernes administration af ordningen samt eventuelle regelændringer siden seneste redegørelse. Herudover indgår der oplysninger om udviklingen i antallet af ansøgninger og tilladelser på varebilsområdet, ligesom der gives en status for tilsynet og kontrollen med tilladelsesordningen.

Redegørelsen indeholder endvidere overvejelser om sammenlægning af den nationale og den internationale varebilsordning, idet reglerne om fællesskabstilladelser til international varebilskørsel trådte i kraft i andet kvartal af 2022.

Administrationen og håndhævelsen af tilladelsesordningen vedrører flere ressortområder, herunder Justitsministeriet og Skatteministeriet, hvorfor redegørelsen omhandler Færdselsstyrelsens administration og evaluering af reglerne med inddragelse af bidrag fra Rigspolitiet, Skattestyrelsen, Gældsstyrelsen samt Motorstyrelsen.

2. Seneste varebilsredegørelse

Den seneste redegørelse omhandlede administrationen af den nationale varebilsordning, herunder oplysninger om antallet af ansøgninger og udstedte tilladelser, ligesom den indeholdt en evaluering af reglerne samt en status for tilsynet og kontrollen med reglerne på varebilsområdet.

I 2021 modtog Færdselsstyrelsen samlet set 993 ansøgninger om tilladelse til national varebilskørsel. Der blev i alt udstedt 1.865 tilladelser fordelt på de 993 modtagne ansøgninger. I redegørelsen for 2021 blev antallet af tilladelser, der var udstedt på baggrund af ændringer af allerede eksisterende tilladelser, herunder ændringer som følge af godkendelse af nye eller supplerende transportledere, ikke inddraget.

Den seneste redegørelse indeholdt endvidere oplysninger om udfordringer med fortolkningen og håndhævelsen af 11 kg-reglen.

Afslutningsvist indeholdt den seneste redegørelse en introduktion til reglerne for den internationale varebilsordning, som trådte i kraft i 2022.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 310 af 12. marts 2023 om godskørsel (godskørselsloven).

3. Administration af den danske varebilsordning

Det er fortsat Færdselsstyrelsen, der administrerer området for vognmandskørsel. Styrelsen foretager den juridiske vurdering af, hvorvidt vognmandsvirksomhederne opfylder kravene til at få udstedt en fællesskabstilladelse til erhvervsmæssig personbefordring eller godskørsel for fremmed regning i varebil og lastbil. Det er ligeledes fortsat Færdselsstyrelsen, der fører tilsyn med førortalte vognmandsvirksomheder, der er underlagt et tilladelseskrav.

3.1. Nye regler for nationale varebiler fra den 21. februar 2022

I 2022 er der sket en række lovgivningsmæssige ændringer, som ligeledes er nævnt i varebilsreguleringen for 2021.

Ændringerne er sket som følge af den sidste implementering i forbindelse med gennemførelsen af Vejpakken. Ændringerne er trådt i kraft den 21. februar 2022 og indført med BEK nr. 240 af 16/02/2022².

Vandelskrav

Der er bemyndigelse til, at Færdselsstyrelsen kan fastsætte nærmere betingelser til vandelskravet på bekendtgørelsesniveau. Vandelskravet er en videreførelse af gældende ret, men personkredsen er udvidet til ligeledes at omfatte virksomhedens administrerende direktør(er), mens vandelskravet tidligere blot omfattede virksomheden og transportlederen.

Krav om faglige kvalifikationer

Kravene til transportledernes faglige kvalifikationer er ligeledes ændret, idet transportlederen indtil den 21. februar 2022 skulle have gennemført et kursus og bestået en prøve, der er godkendt af Færdselsstyrelsen inden for de seneste 10 år. Dette 10-års krav er fjernet, mens de øvrige krav til de faglige kvalifikationer er bevaret.

Krav om økonomisk grundlag

Der er ligeledes indført nye regler om transportvirksomhedens og transportlederens gæld til det offentlige. Indtil den 21. februar 2022 indhentede Færdselsstyrelsen oplysninger fra Skatteforvaltningen med henblik på at vurdere, om virksomheden og transportlederen havde forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr. eller derover. Fra den 21. februar 2022 indhenter styrelsen oplysninger til brug for vurdering af, om virksomheden eller transportlederen har *ikkepersonlig* forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr. eller derover. Herved ses der ved behandlingen af ansøgninger om tilladelser til national varebilskørsel, der er modtaget efter den 21. februar 2022, bort fra personlige restancer til det offentlige, der ikke relaterer sig til virksomhedsdrift.

Derudover er nye regler trådt i kraft per 21. maj 2022³, så der herefter stilles krav om en fællesskabstilladelse ved godskørsel for fremmed regning i varebil, når kørslen udføres internationalt.

Der er i 2022 ikke sket øvrige ændringer i Færdselsstyrelsens praksis ved behandling af ansøgninger om varebilstilladelser.

3.2. Lovændring om vægtgrænsen vedtaget i 2022

I 2022 vedtog Folketinget en lovændring, som ændrede vægtgrænsen for varebiler, som er omfattet af tilladelseskravet. Reglerne trådte i kraft 1. januar 2023.

² Bekendtgørelse nr. 240 af 16. februar 2022 om godskørsel (godskørselsbekendtgørelsen).

³ Lov nr. 159 af 31. januar 2022 om ændring af lov om godskørsel, lov om buskørsel og lov om udstationering af lønmodtagere m.v. (Tilladelsesordning for international godskørsel i varebiler, ændrede betingelser for udøvelse af national godskørsel i varebiler, udstationering af førere i vejtransporten m.v.).

Ændringen blev indført ved lov nr. 638 af 18/05/2022⁴ om ændring af lov om godskørsel og betød, at vægtgrænsen for tilladelseskrævende køretøjer blev hævet fra 2.000 kg til 2.500 kg for national godskørsel for fremmed regning i varebil. Lovændringen medførte, at færre varebiler ville blive omfattet af tilladelseskravet.

Vægtgrænsen blev hævet som følge af indførelsen af krav om fællesskabstilladelse ved godskørsel for fremmed regning i en varebil eller et vogntog med en samlet tilladt totalvægt mellem 2.500 kg og 3.500 kg udenfor Danmark og indenfor EU.

Vægtgrænsen for den nationale varebilsordning blev således hævet for at ensarte reglerne for den nationale og den internationale varebilsordning.

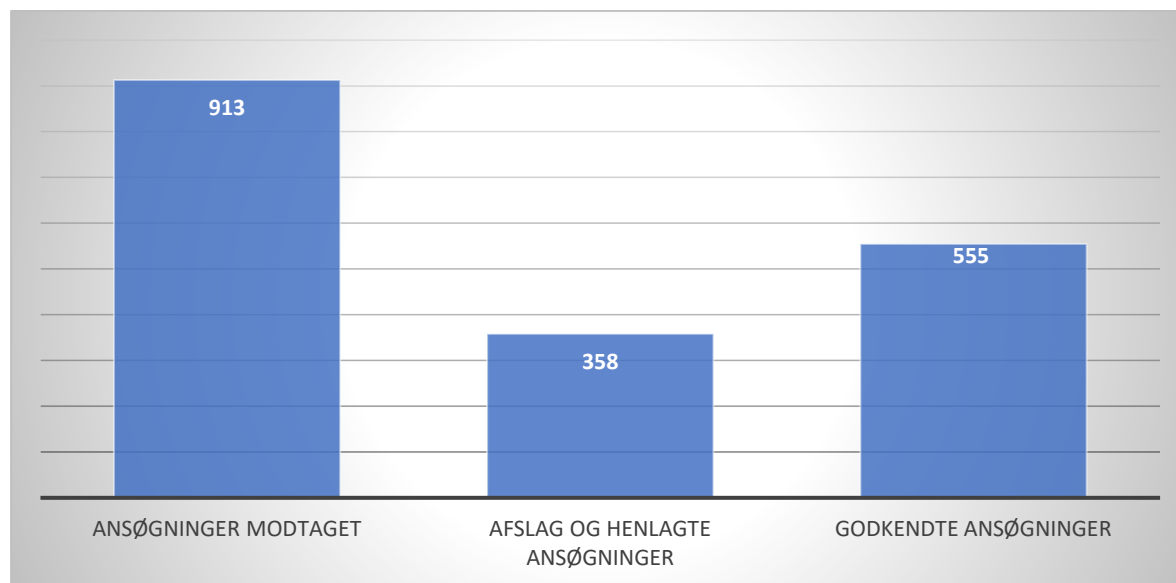
4. Ansøgning om varebilstilladelse

Der er i perioden fra den 1. januar 2022 til den 31. december 2022 indgivet i alt indgivet 913 ansøgninger om tilladelser til national varebilskørsel. I de 913 ansøgninger er der ikke medtaget ansøgninger om ændring af tilladelser, ny transportleder eller lignende.

I samme periode er der givet afslag eller sket henlæggelse af samlet 358 ansøgningsager.

I perioden er 555 af ansøgningerne blevet godkendt.

Figur 1 – Ansøgninger modtaget i perioden 1. januar 2022 – 31. december 2022

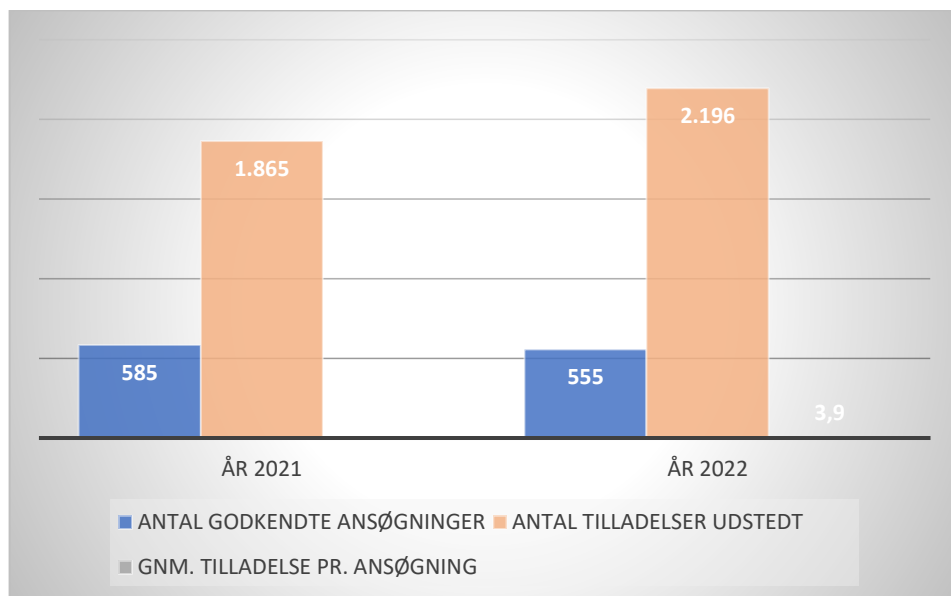
Styrelsen har i 2022 udstedt i alt 2.196 tilladelser til national varebilskørsel fordelt på de 555 godkendte ansøgninger, svarende til et gennemsnit på 3,9 tilladelser per godkendt ansøgning. Det angivne antal udstedte tilladelser inkluderer ikke ændringer af allerede eksisterende tilladelser eller godkendelse af nye eller yderligere transportledere.

I det foregående år (i perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2021) blev der indgivet i alt 993 ansøgninger, hvor 585 af ansøgningerne blev godkendt. Der blev i perioden udstedt 1.865 tilladelser fordelt på de 585 godkendte ansøgninger, svarende til et gennemsnit på 3,2 tilladelser per ansøgning.

⁴ Lov nr. 638 af 18. maj 2022 om ændring af lov om godskørsel.

Der er således sket et fald i antallet af modtagne ansøgninger i 2022 sammenlignet med året forinden, men der er samtidig sket en stigning i antallet af udstedte tilladelser til national varebils-kørsel i 2022.

Figur 2 – Udviklingen i antal godkendte ansøgninger samt udstedte tilladelser fra 2021 til 2022

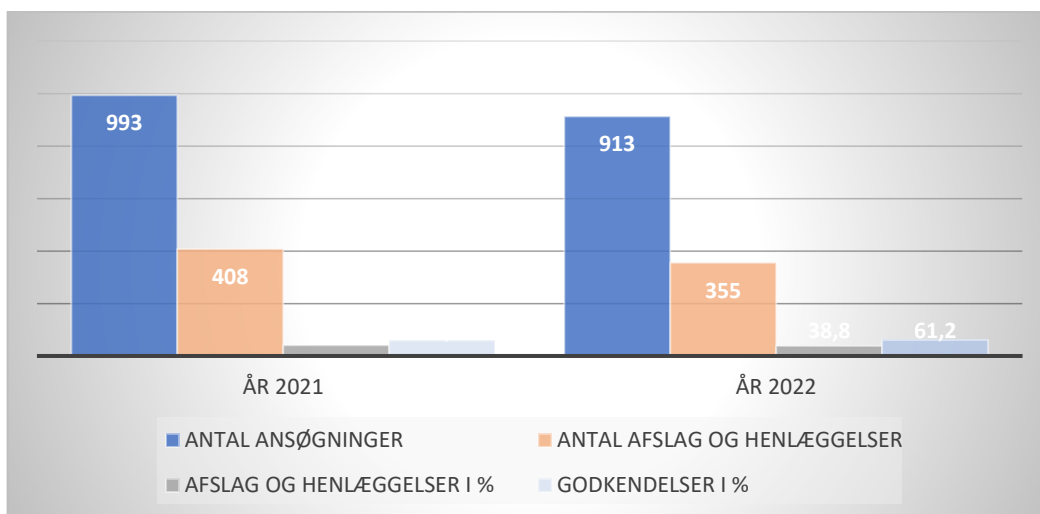

I 2022 er der givet afslag på eller sket henlæggelse af 358 ansøgninger om tilladelser til national varebilskørsel.

Afslagene er begrundet i manglende opfyldelse af kravet til økonomisk grundlag, manglende opfyldelse af kravet om ikkepersonlig forfalden gæld til det offentlige, manglende gebyrbetaling samt manglende indsendelse af nødvendige oplysninger til brug for behandlingen af ansøgningen.

I perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2021 blev der givet afslag på 303 ansøgninger og henlagt 105 ansøgninger om tilladelser til national varebilskørsel ud af i alt 993 modtagne ansøgninger, svarende til 41,1 % af de modtagne ansøgninger. I 2022 blev der givet afslag på 190 ansøgninger og henlagt 165 ansøgninger om tilladelse til national varebilskørsel ud af i alt 913 modtagne ansøgninger, svarende til 38,8 % af de modtagne ansøgninger.

Figur 3 – Udviklingen i antal af ansøgninger, afslag og henlæggelser samt godkendelse fra 2021 til 2022

Per 31. december 2022 har i alt 2.715 virksomheder mindst én gyldig tilladelse til national varebilsførsel.

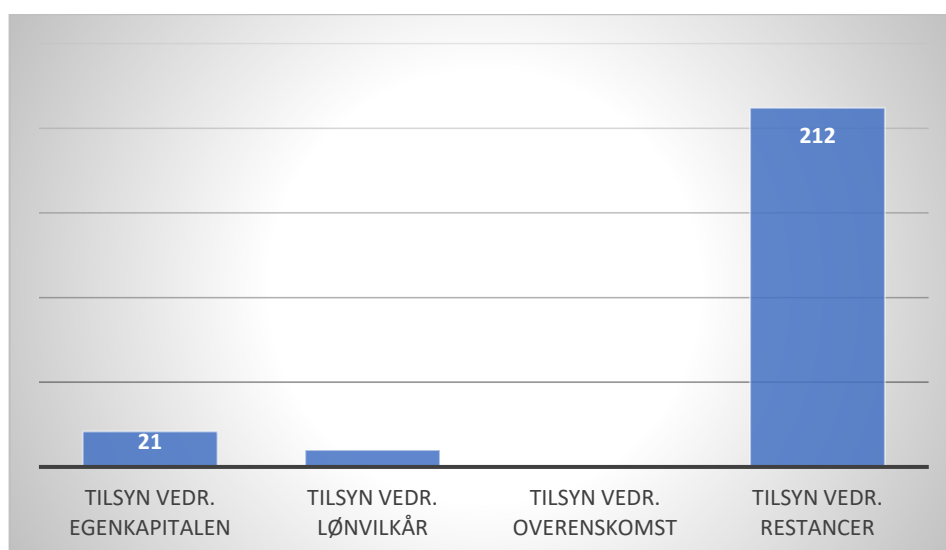
5. Tilsyn og kontrol

Færdselsstyrelsen er tilsynsmyndighed på varebilsområdet og skal således kontrollere, hvorvidt de nuværende varebilsvognmandsvirksomheder og godkendte transportledere til stadighed opfylder kravene til opretholdelse af tilladelserne i lov om godskørsel.

I 2022 blev der afsluttet 281 tilsyn med varebilsvognmænd. Der er ført tilsyn vedrørende restancer til det offentlige, virksomhedernes opfyldelse af kravet om økonomisk grundlag (egenkapital) samt overholdelse af bestemmelserne for løn- og arbejdsvilkår for chauffører.

De 281 tilsyn er fordelt som følger:

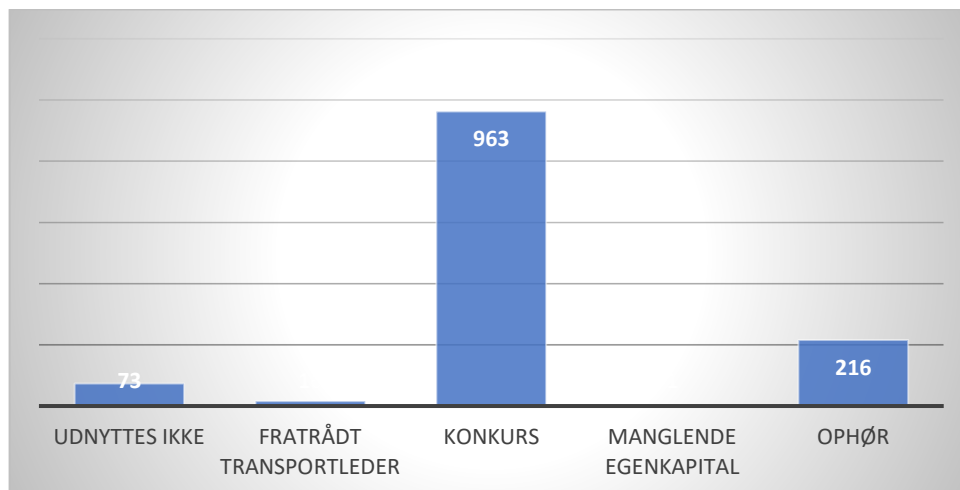
Figur 4 – Typer af tilsyn

Der er i 37 tilsynssager, som er opstartet som tilsyn, sket konvertering til ophørssager, idet virksomheden helt eller delvist er ophørt med at udføre national varebilskørsel. Når styrelsen i forbindelse med et tilsyn bliver bekendt med, at en virksomhed er ophørt helt eller delvist, sender styrelsen en partshøring vedr. ophør med udførelsen af godskørsel for fremmed regning til virksomheden og dennes transportleder, hvortil virksomheden har mulighed for at fremkomme med eventuelle bemærkninger. Modtager styrelsen ingen bemærkninger eller en bekræftelse på ophøret, tilbagekaldes virksomhedens tilladelse(r) digitalt ved høringsfristens udløb. Er virksomheden ophørt helt, er et tilsyn selvsagt ikke længere relevant.

Der er i 2022 tilbagekaldt i alt 1.269 tilladelser til national varebilskørsel. Tilladelserne er blevet tilbagekaldt grundet konkurs, fratrådte transportledere, manglende opfyldelse af kravet om økonomisk grundlag (manglende dokumentation for egenkapital), ophør eller manglende udnyttelse af tilladelser.

Figur 5 - Tilbagekaldelsesårsager

Det bemærkes, at den primære årsag til, at de 212 tilsyn vedrørende restancer ikke har medført tilbagekaldelse er, at virksomheden/transportlederen har fået mulighed for at rette op på forholdet.

Det følger af lovgivers bemærkninger ved indførelsen af loftet over restancer i lov om godskørsel, at en virksomhed/transportleder skal have mulighed for at indfri sin gæld inden for en rimelig tidsfrist. Virksomheden og/eller transportlederen har på denne baggrund fået muligheden for at nedbringe eventuelle restancer til at udgøre mindre end 100.000 kr.

Der har udover muligheden for at indfri gælden også været tale om flere tvivlstilfælde vedrørende, hvornår en given gæld er forfalden, herunder bl.a. corona-lån samt definitionen af ikkepersonlig, bl.a. rest- og B-skat, hvilket medførte, at behandlingen af flere berørte tilsynssager midlertidigt måtte afvente i perioden til afklaringen forelå.⁵

6. Evaluering af den nationale varebilsordning

6.1. Rigspolitiets håndhævelse af reglerne på varebilsområdet

Til brug for Færdselsstyrelsens evaluering af varebilsordningen for 2022 har Justitsministeriet, på anmodning fra Transportministeriet, anmodet Rigspolitiet om deres bemærkninger.

⁵ Ifølge de almindelige bemærkninger til nr. 1, § 1, nr. 6-9 og 11 i Lovforslag nr. L 34 fremsat den 9. oktober 1991 af trafikministeren.

Færdselsstyrelsen har anmodet om politiets generelle vurdering af den nationale varebilsordning, herunder oplysninger om antallet af vejsidekontroller udført på baggrund af de nationale varebilsregler samt oplysninger om, hvilke overtrædelser der er konstateret i forbindelse med disse.

Færdselsstyrelsen har endvidere anmodet om bemærkninger til, hvorvidt de lovovertrædelser, der er konstateret, ligner de overtrædelser, der er konstateret ved kontrol af lastbilvirksomheder.

Rigspolitiet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Den Landsdækkende Enhed for Juridisk Dyrevelfærd og Tungvogn, ligesom der er indhentet bidrag fra landets 12 politikredse.

Rigspolitiet har oplyst, at der er gennemført 298 målrettede kontroller rettet mod national varebilsførsel i 2022, foruden politiets kontroller af et større antal varebiler som led i den almindelige færdselskontrol. Rigspolitiet har bemærket, at det ikke har været muligt at opgøre det samlede antal kontroller, da det vil kræve en manuel gennemgang af alle sager registreret under godsførsel. Tilsvarende kræver det en manuel gennemgang af alle rapporter at opgøre de enkelte forseelser, der er konstateret i forbindelse med varebilskontrollerne. På denne baggrund har dette ligeledes ikke været muligt.

Rigspolitiet har lavet følgende liste over de overtrædelser, der er konstateret i forbindelse med varebilskontrollerne:

- Kørsel uden at have erhvervet tilladelse
- Kørsel uden at have tilknyttet varebil til tilladelse
- Registreringsattest eller kopi heraf ikke medbragt ved firmakørsel
- Varebilsregistreringsnummer ikke anmeldt til Færdselsstyrelsen
- Varebil ikke forsynet med navn eller CVR-nummer
- Varebil forsynet med forkert navn og CVR-nummer
- Lejekontrakt ej udfærdiget
- Lejekontrakt mangler
- Lejekontrakt ej medbragt
- Varebil udlejet selv om den ikke var godkendt til udlejning
- Varebil udlejet mere end 30 dage, udlejer ej registreret brugeren
- Varebil udlejet til ophørt virksomhed
- Varebil forkert anmeldt – vognmandskørsel – firmakørsel – udlejning uden fører
- Varebilschaufføruddannelsesbevis (VUB) ej erhvervet
- VUB erhvervet, men ikke betalt (halv bøde)
- VUB ej medbragt
- VUB-fritagelse ej erhvervet
- VUB-fritagelse ej medbragt
- Fører ej ansat hos vognmand
- Tilladelsesindehaver ikke registreret som bruger af varebil
- Varebil ej ejet/lejet af tilladelsesindehaver

Desuden har Rigspolitiet konstateret følgende overtrædelser af færdselsloven m.v.:

- Ej erhvervet kørekort
- Frakendt førerretten
- Kørsel med alkohol/narko/medicin i blodet
- Fejl og mangler på køretøjet
- Overlæs
- Fører/passager i besiddelse af narko
- Kørsel med farligt gods uden at opfylde kravene hertil
- Sikkerhedssele ej anvendt eller anvendt forkert

- Anvendt håndholdt teleudstyr/kommunikationsapparater
- Hastighedsovertrædelse
- Standsning og parkering
- Regler om sammenkobling
- Regler om køre- og hviletid/takografforordningen
- Kørsel mod kørselsretning
- Spærrelinje overskredet
- Kørsel frem for rødt lys
- Kørsel venstre om helleanlæg

Rigspolitiet har sammenfattende bemærket, at der ses at være flere overtrædelser hos varebilsvognmændene end hos lastbilsvognmændene i relation til overtrædelser, der relaterer sig til selve tilladelsen. Det gør sig tilsvarende gældende for overtrædelser vedrørende bestemmelserne om ansættelsesforhold og chaufføruddannelsesbeviser.

Det er således Rigspolitiets vurdering, at der fortsat opleves en række overtrædelser af varebilsordningen, og at regelefterlevelsen er markant lavere hos de vognmandsvirksomheder, der udfører godskørsel for fremmed regning i varebil end hos de vognmandsvirksomheder, der udfører godskørsel for fremmed regning i lastbiler.

Rigspolitiet vurderer, at der ikke er tale om en nedgang i antallet af overtrædelser fra 2021 til 2022, hvorfor det kan overvejes, om de vedvarende overtrædelser kan skyldes manglende kendskab til regelområdet eller andre faktorer.

6.1.1. Rigspolitiets erfaringer med 11 kg-reglen

Rigspolitiet oplyser, at politiet løbende har henledt opmærksomheden på de udfordringer, der er forbundet med håndhævelsen af 11 kg-reglen, herunder også ved tidligere bidrag til evaluering af varebilsordningen.

Rigspolitiet har i den forbindelse henvist til de tidligere bidrag, idet politiets vurdering er, at anvendelsesområdet for 11 kg-reglen fortsat er uklart. Dette medfører efter politiets vurdering, at 11 kg-reglen er let at omgå – og bliver omgået – ved at opdele stykgods, således at hvert stykgods vejer under 11 kg, selvom håndteringen og leveringen sker i én samlet leverance.

6.1.2. Rigspolitiets erfaringer med "Find Tilladelser" og chauffør- og varebilsuddannelsesbevissystemet

Rigspolitiet har bemærket, at der i forbindelse med politiets kontroller fortsat er udfordringer med at tilgå de nødvendige oplysninger i registre for tilladelser samt chauffør- og varebilsuddannelsesbeviser.

Rigspolitiet har således oplevet udfordringer ved anvendelse af Færdselsstyrelsens register "Find tilladelser", idet nyligt oprettede tilladelser ikke opdateres med det samme, hvorfor det først er muligt at konstatere, om en tilladelse er tilknyttet en varebil, den efterfølgende dag.

Færdselsstyrelsen bemærker, at der løbende i 2022 skete opdateringer af "Find tilladelser", der bl.a. har medført, at "Find tilladelser" nu indhenter oplysninger om, hvilket køretøj et tilladelsesnummer er tilknyttet, hvert 5. minut. Færdselsstyrelsen bemærker ligeledes, at opdateringer af udstedte tilladelser sker hver dag kl. 03.00. Det vurderes mest hensigtsmæssigt at foretage denne opdatering om natten, idet denne type oplysninger kræver en betydeligt større opdatering af systemet.

Rigspolitiet har endvidere henvist til, at politiet ikke siden 2019 har haft adgang til chauffør- og varebilsuddannelsessystemet, hvorfor politiet alene kan foretage kontroller i dette system ved at rette henvendelse til Færdselsstyrelsens vagttelefon.

Færdselsstyrelsen bemærker, at der er ved at blive udarbejdet en adgang til "Finddata" til Politiet. På "Finddata" kan Politiet få oplysninger om gyldige chaufføruddannelsesbeviser, varebilschaufføruddannelsesbeviser, chaufførkort, særtransportassistancekort og ADR-beviser. Politiet er orienteret herom.

6.1.3. Rigspolitiets erfaringer med kontrol af ansættelsesforhold

Rigspolitiet har bemærket, at politiets kontrol med ansættelsesforhold på varebilsområdet først kan foretages via SKAT den efterfølgende måned i de tilfælde, hvor indberetning af løn sker efter tidspunktet for politiets kontrol.

Rigspolitiet har i tilknytning hertil oplyst, at dette medfører, at der kan indberettes løn efter kontroltidspunktet, hvilket vanskeliggør kontrollen med ansættelsesforhold og bevirker, at der på varebilsområdet er store udfordringer med at kontrollere beskæftigelse og potentielt sort arbejde.

Færdselsstyrelsen bemærker, at Politiets erfaringer med kontrol af ansættelsesforhold ikke vedrører Færdselsstyrelsens område, idet indberetninger af lønforhold o.l. sker til Skatteforvaltningen.

6.2. Skatteministeriets bemærkninger

Færdselsstyrelsen har via Skatteministeriet anmodet Skattestyrelsen, Gældsstyrelsen og Motorstyrelsen om bidrag til redegørelse om den nationale varebilsordning til Folketinget.

Det er *Skattestyrelsens* vurdering, at varebilsordningen fungerer efter reglerne i forhold til restanceundersøgelse med samarbejde på tværs af Skattestyrelsen, Færdselsstyrelsen og Gældsstyrelsen. Ordningen har fortsat ikke givet anledning til systemmæssige eller administrative udfordringer for Skattestyrelsen.

Skattestyrelsen behandler løbende forespørgsler som en del af den daglige drift, og svarfristen på 14 dage overholdes. Mængden af forespørgsler i 2022 er på niveau med 2021.

Skattestyrelsen oplyser, at der endvidere modtages forespørgsler fra Færdselsstyrelsen på forskellige bevillingsområder. Skattestyrelsen fører ikke statistik på de enkelte bevillingsområder, hvilket gør, at antallet af restanceundersøgelser for varebilsordningen ikke kan opgøres med sikkerhed, da sagsmængden opgøres i modtagne sager fra Færdselsstyrelsen og ikke på bevillingsområder. Skattestyrelsen vurderer dog, at hver enkelt ansøgningssag eller tilsynssag udmunder i cirka to restanceundersøgelser. Ved en restanceundersøgelse kontrolleres forfalden gæld under opkrævning og under inddrivelse hos Skatteforvaltningen.

Gældsstyrelsen oplyser, at administration af varebilsordningen primært håndteres i Skattestyrelsen, og at Gældsstyrelsen således kun håndterer eventuelle forespørgsler vedrørende dokumentation. Dette håndteres inden for rammerne af den almindelige drift, og Gældsstyrelsen har derfor ingen opgørelse over den indflydelse, som ordningen har haft på Gældsstyrelsen i 2022.

Motorstyrelsen oplyser, at de modtager få henvendelser vedrørende varebilsordningen, men har ikke mulighed for at opgøre antallet. Varebilsordningen har ikke haft indflydelse på Motorstyrelsens drift i 2022.

6.3. Færdselsstyrelsens evaluering af de nugældende regler for varebilsordningen

Færdselsstyrelsen har i perioden fra den 1. januar 2022 til den 31. december 2022 løbende modtaget telefoniske og skriftlige henvendelser vedrørende den nationale varebilsordning. Henvendelserne vedrører alle dele af varebilsordningen, herunder ønske om vejledning i forbindelse med udstedelse af tilladelser, tilknytning af registreringsnumre til tilladelser til national varebilskørsel, krav til transportledere med mere.

Styrelsen indførte ultimo 2021 en ændring, der indebar, at dokumentation for virksomhedens økonomiske grundlag skal indsendes sammen med ansøgningen om tilladelser til national varebilskørsel, for hurtigt at kunne konstatere, hvorvidt der mangler dokumentation for det økonomiske grundlag. Formålet var at anvende ressourcerne på de ansøgninger, hvor kravet om økonomisk grundlag var opfyldt, og hvor styrelsen kunne udstede tilladelser samt hurtigere vejlede varebilsvognmændene i forbindelse med opfyldelsen af kravet om økonomisk grundlag.

Styrelsen har i 2022 erfaret, at flere varebilsvognmænd fortsat har været sene til at besvare styrelsens anmodninger om dokumentation til brug for behandlingen af ansøgningerne. Dette særligt begrundet ved, at 167 ansøgninger om tilladelser til national varebilskørsel i 2022 blev henlagt på baggrund af blandt andet manglende dokumentation til brug for behandling af ansøgningen. Dette gælder både anmodninger om dokumentation for økonomisk grundlag og anmodninger om anden dokumentation til brug for behandlingen af ansøgningen. I 2021 var dette tal til sammenligning 105 henlagte ansøgningsager.

Styrelsen har afslutningsvist erfaret, at varebilsvognmænd i 2022 primært har været optaget af indførelsen af den internationale varebilsordning, hvorfor styrelsen har modtaget mange henvendelser herom. Styrelsen har erfaret, at varebilsvognmændene har haft udfordringer med at orientere sig i sammenhængen mellem de to ordninger, herunder særligt i forhold til dokumentation af økonomisk grundlag, hvilke faglige kvalifikationer der skulle opnås, samt hvornår kørslen krævede en tilladelse til national varebilskørsel henholdsvis en fællesskabstilladelse til international varebilskørsel. I relation hertil kan der i afsnit 9 læses mere om overvejelser om en eventuel sammenlægning af de to varebilsordninger.

6.3.1. Arbejdsgruppen og 11 kg-reglen

Af redegørelsen for 2021 blev det oplyst, at Færdselsstyrelsen modtog mange henvendelser vedrørende 11 kg-reglen. 11 kg-reglen fremgår af godskørselslovens § 1, stk. 2, og medfører, at national transport af gods for fremmed regning i varebil kan fragtes uden en tilladelse til national varebilskørsel, så længe hvert enkelt stykgods vejer under 11 kg. I redegørelsen for 2021 var det styrelsens klare erfaring, at både transportvirksomhederne, brancheorganisationerne og politiet fortsat havde betydelige fortolkningsudfordringer med, hvad der skulle forstås ved stykgods.

I løbet af 2022 har styrelsen dog erfaret, at antallet af henvendelser, der vedrører fortolkning af 11 kg-reglen, er betydeligt aftagende sammenlignet med tidligere år.

Det fremgik af den seneste redegørelse, at 11 kg-reglen fortsat affødte fortolkningsproblemer for branchen og vognmændene. Det er styrelsens vurdering, at disse fortolkningsproblemer fortsat gør sig gældende. Folketinget har i maj 2022 vedtaget at bevare 11 kg-reglen samt at hæve køretøjsvægtgrænsen fra 2.000 kg til 2.500 kg for tilladelseskravet til national varebilskørsel. Der blev på samme tid nedsat en arbejdsgruppe til blandt andet at vurdere problemerne med håndhævelsen af 11 kg-reglen. Arbejdsgruppen skulle senest den 31. oktober 2022 være kommet med sine anbefalinger til, hvordan man fremadrettet undgår, at varebiler omgår 11 kg-reglen, og til hvordan det skulle sikres, at politiet kan håndhæve reglen. Det bemærkes dog, at arbejdsgruppen måtte sætte arbejdet i bero som følge af folketingsvalgudskrivelsen i oktober 2022 og den efterfølgende regeringsdannelse. Der er således fortsat ingen endelig afklaring herpå.

9. Overvejelser om sammenlægning af varebilsordningerne

Transportministeriet har primo 2023 anmodet Færdselsstyrelsen om at belyse konsekvenserne ved en eventuel sammenlægning af den nationale og den internationale varebilsordning. Transportministeriet har endvidere anmodet styrelsen om at redegøre for muligheden for digitalisering af tilladelsesordningerne samt belyse behovet for uddannelseskraV til varebilschauffører.

På nuværende tidspunkt er den nationale varebilsordning gebyrpålagt, mens den internationale varebilsordning er finansieret gennem bevilling. I denne forbindelse blev styrelsen ligeledes bedt om at overveje, hvilke økonomiske konsekvenser en eventuel sammenlægning vil medføre, herunder om pålægning af gebyrer kan omkostningsdække administrationen af en samlet ordning. Der er grundet sammenhængen med 11 kg-arbejdsgruppens arbejde ikke taget endelig stilling til en sammenlægning af ordningerne.

10. Opsummering på varebilsredegørelsen

I 2022 trådte der nye regler i kraft af betydning for sagsbehandlingen. Vandelskravet blev udvidet til også at omfatte virksomhedens administrerende direktør(er), 10 års-kravet til en transportleders faglige kvalifikationer blev afskaffet, og kravene til transportlederens og virksomhedens restancer til det offentlige ændredes til kun at omfatte ikkepersonlige forfaldne gæld.

Desuden hævede man vægtgrænsen for køretøjet omfattet af tilladelseskravet fra 2.000 kg. til 2.500 kg.

Det kan sammenfattende konkluderes, at der i 2022 blev modtaget et mindre antal af ansøgninger om tilladelse til national varebilskørsel sammenlignet med år 2021, mens der dog blev udstedt et større antal tilladelser per ansøgning. Desuden er antallet af afslag og henlæggelser faldet fra 2021 til 2022, mens antallet af godkendte ansøgninger er steget.

Der er i 2022 ført i alt 281 tilsyn, herunder vedrørende restancer til det offentlige, virksomhedernes opfyldelse af kravet om økonomisk grundlag (egenkapital) samt overholdelse af bestemmelserne for løn- og arbejdsvilkår for chauffører.

Der blev samlet set tilbagekaldt 1.269 tilladelser til national varebilskørsel i 2022 som følge af manglende opfyldelse af kravene for opretholdelsen af tilladelserne.

Rigspolitiet har erfaret, at regelefterlevelsen hos varebilsvognmændene er markant lavere end hos de vognmænd, der kører godskørsel for fremmed regning med lastbiler, herunder særligt i forhold til overtrædelser vedrørende tilladelse samt overtrædelser vedrørende ansættelsesforhold og lønvilkår. Rigspolitiet har fortsat oplevet problemer med fortolkning af 11 kg-reglen, ligesom der fortsat er konstateret omgåelse af reglen.

Skatteministeriet har bemærket, at administrationen af varebilsordningen sker løbende som en del af den daglige drift, og at mængden af forespørgsler i 2022 var på niveau med 2021.

Sammenfattende har Færdselsstyrelsen erfaret, at henvendelser vedrørende 11 kg-reglen har været markant lavere sammenlignet med tidligere, men der dog fortsat er modtaget henvendelser vedrørende andre dele af den nationale varebilsordning.

Færdselsstyrelsen har erfaret, at varebilsvognmændene i 2022 primært har været optaget af den internationale varebilsordning og sammenspillet med den nationale varebilsordning.

Indførelsen af den internationale varebilsordning har medført overvejelser om en eventuel sammenlægning af den internationale og den nationale varebilsordning. Styrelsen har på denne baggrund vurderet, at en sammenlægning ikke vil medføre mærkbare administrative og økonomiske

konsekvenser, mens området ville kunne omkostningsdækkes ved en gebyrordning, ligesom en sammenlægning vil medføre en enklere sagsbehandling.

Afslutningsvist har Færdsstyrelsen vurderet de administrative og erhvervmæssige konsekvenser af at sammenlægge den nationale og den internationale varebilsordning.